

ΟΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 16 του Απριλίου 1946

ΓΡΑΦΕΙΑ: Αρμός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 194

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΛΑΖΑΡΟΣ ΒΕΛΕΛΗΣ. Happy Hampstead.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Κοιμήματα.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ. Θουκυδίδης.

ΕΡΜΟΝΑΣ. Κοιμικές αναποδιές («Νέα ποιήματα» του Μαρτιζώκη—'Η α' Αγία» του Χρηστοβασιλή).

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Από τον κόσμο του σαλονιού—Συνομιλίες.

JUDAS ERRANT. 'Ο Παράς (τέλος).

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. 'Επιστήμη πρωτομάθητη—'Αθρόπινος Μηχανισμός (συνέχεια).

Φ. Α. Γερά κορμιά.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. Κάτου από την όψη (συνέχεια).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Νησιώτικα δηγήματα—'Ο Κούτοαβλος.

ΣΤΑΘΗΣ ΔΗΜΑΣ. Κουβέντες με τον πλανήτιό μου.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Βαρλέντης. Βελή Γκένας.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και Πρόματα ('Ο λόγος του Διαδόχου—'Ολα γύρω σου είναι φως...—Κρητικοί και Νεγρεπόντες—'Η 'Επιτροπή—Οί Μακεδόνες—Βλάχικα γούστα).

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΓΕΡΑ ΚΟΡΜΙΑ

Στο Στάδιο—νά με συμπαθάτε—δεν είδα τους Προγόνους μου, αφού καλά καλά ή 'Ιστορία δέ μευ τὸ λείει και ποιοί είναι. Δεν είδα τους ἀρχαίους ἀθλητές, δεν είδα τους ἀρχαίους 'Ολυμπιονίκους. Αἰῶνες κ' αἰῶνες τώρα ἀναπαύονται οἱ παλικαράδες αὐτοί κ' ἐγὼ δὲ θὰ γίνω ταφογδύτης νάνοιξω τους τάφους τους και νά στολιστώ με τὰ δικά τους, τὰ ἐντάφια στολίδια. Ἐγὼ στὸ Στάδιο είδα τους Νορβηγούς και τους Σουηδούς και τους ἄλλους ἀθλητές, δικούς μας και ξένους, είδα δηλ. ζωντανούς και καλοκαμωμένους ἀθρώπους και τους χεροκρότησα με δλη τὴν καρδιά μου—και χεροκροτώντας τους τδνωσα πὼς εἶμαι ζωντανός ἀθρῶπος και περηφανεύτηκα.

Οἱ Βορεινοί, πὸν δυὸ ἀλάκαιρες μέρες, τίς πρώτες τῶν ἀγώνων, βασιλέψανε στὸ Στάδιο, δὲ μᾶς φέρανε δῶ τους προγόνους τους γιὰ νά μᾶς θαμπώσουνε. Μᾶς φέρανε τὰ γερά τους τὰ κορμιά, τὰ ἄμωρα τὰ νιάτα τους, τὴ γοργοπετούσα λεβεντιά τους, τὴν πλέρια τέχνη τους και μποροῦσανε νά φωνάζουν, ὅτα χιλιάδες θεατὲς τους ἀποθεώσανε με τὰ χεροκροσμάτά τους.

— Σὰς θαμπώνουνε τὰ κορμιά μας; Ἐμεῖς με τὰ χέρια μας τὰ φτιάσαμε τέτιχ πὸν τὰ βλέπετε.

Και δὲν εἶναι, θαρρῶ, μικρὸ πρᾶμα ἡ Ἀυτοδημιουργία νά φτιάσεις τὸ κορμί σου γερό, γιὰ νά μπορέσεις νά καλοδεχτείς αὐριο τὴ γερὴ ψυχὴ πὸν θάρθει νὰν τὸ κατοικήσει. Κάτι τέτιο λέγανε οἱ ἀρχαίοι 'Ἐλληνες και κάτι τέτιο ἀποδείχνουνε ὀλοφάνερα σήμερα με τὰ γερά κορμιά τους οἱ ἀληθινοί ἀπόγονοί τους, οἱ Βορεινοί.

Γιατί μὴ θαρρείς ἀπόγονοί τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων εἶναι κ' ἐκεῖνοι πὸν κληρονομήσανε τὴν ψυχὴ τους, κ' ὄχι μοναχὰ κείνοι πὸν κληρονομήσανε τὰ χώματα και τίς πέτρες τους. Μπορεῖ οἱ δεῦτεροι νάναι και οἱ ἀληθινώτεροι ἀπόγονοι, κ' ἄς μὴν τὸ λένε, κ' ἄς μὴν καμαρώνουν ὅσο οἱ πρώτοι γι' αὐτό. Και στὰ ὕστερα ἕνας φυσικά σπάταλος γιὸς ὅσα κ' ἂν κληρονομήσει ὅαν τὰ σκορπίσει στοὺς τέσσερεις ἀνέμους και θὰ τρέξουν οἱ δουλευτάρηδες γειτόνοι του νὰν τὰ μαζώξουν. Ἔτσι τὸ πάθαμε κ' ἐμεῖς. Τὴν πλοῦσια κληρονομιά μας τὴ σπαταλήσαμε ἀνόητα, προσπαζόντας με Προγονική Δόξα και λιβανίζοντας Ἱερὸς Σινός. Και στὸ ἀναμεταξὺ οἱ φιλότιμοι γειτόνοι δουλέψανε κ' εἶναι σήμερα πλοῦσιοι με τὸ δικό μας τὸ βιδε, ἐνῶ ἐμεῖς λιμάζουμε και τὸ ψωμί. Ἦνα μερτικὸ τῆς κληρονομιάς μας τδχουνε σήμερα οἱ Βορεινοί και τὸ χαίρουνται. Ἄς δουλέψουμε νὰν τους τὸ πάρουμε, γιατί με τὸ «δῶσε μου, ἀφεντικὸ, ὅ,τι μοῦ πῆρες», δὲ γίνεται τίποτα· χρειάζεται δουλιὰ και δουλιὰ.

Ἄντι λοιπὸν νά σαλιαρίζουμε λόγια κούφια, ἀεροφουσκωμένα, δίχως νόημα, πὼς «ὁ Μέγας Πᾶν δὲν ἀπέθανε» και πὼς «τὰ νερά τοῦ Κλαδέου και τοῦ Ἀλφειοῦ νανουρίζουν τὸν ὕπνον τῶν θεῶν και τῶν ἡρώων», ἄς βάλουμε μυαλὸ πιά κ' ἄς δουλέψουμε. Αὐτὸ τὸ μεγάλο μᾶθημα μᾶς δίνουν οἱ Ὀλυμπιαοὶ Ἀγῶνες κ' ἀξίζει, μὰ τὴν Ἀλήθεια, νά κερδίσουμε κ' ἐμεῖς ἀπ' αὐτοὺς ἕνα μᾶθημα.

Φ. Α.

ΜΥΣΤΙΚΑ ΜΙΛΗΜΑΤΑ

(Τὸ δημοσίεψε τὸ «Νέο Ἄστυ» στὸ ἔξοχο πανηγυρικὸ του φύλλο τῆς περασμένης Κυριακῆς).

Ἡ Μοῦσα τοῦ ὕμνου

Παλάτι, θέατρο, ναός; 'Ο,τι κ' ἂν εἶσαι, ὦ θείμπη! Ἡ ἀρχαία ψυχὴ σὲ κατοικεῖ;

Τάχα τὸ μάρμαρο ἢ αὐτὴ στοὺς γόρους σου ἔτσι λάμπει;

'Ολύμπιος ὕμνος μέσα μου πελεῖται. Τρέχω ἐκεῖ.

Ἡ Μοῦσα πὸν στοχάζεται

Κορפוῦλες μὴ τὰ πλάγια σας κλιμακωτά, πὸν ἢ χλὴ Φύτρανε ἀπάνω σας λιγνή, και ζούσατε, ὦ τί κρῖμα! Δὲν εἶστε πιά. Και μέσα μου ξεπνᾶται τὸ μυρολόι. Τώρα τὸ πλοῦσιο μάρμαρο σὰς ἔθαψε· εἶναι μνήμη.

Ἡ Μοῦσα τοῦ ὕμνου

Γύρισες πίσω, πάγκαλη ψυχὴ,
Ἐπὶ μιὰ τὴ γῆ τὴ μοναχὴ,
Ποῦ σοῦ τὴ δώσαν οἱ θεοὶ πατρίδα και θρονὶ σου;
Σὰν τὸ καπλάνε λύγησε, κορμί, σὰν πέρα στήσου.

Ἡ Μοῦσα πὸν στοχάζεται.

Θρονὶ τῆς και πατρίδα τῆς; Τάθνατα και θεῖα
Παντοῦ σὰν τᾶτρα δείχνονται, παντοῦ σὰν τὰ στοι-
χέια,

Παντοῦ ὅπου στέκουν τὰ καλά, τάληθινὰ, τὰ ἀραιὰ.
'Οπου βωμοὶ εἶν' ἡ Ζωὴ κ' ὅπου θεοὶ ἢ Ἴδρι.

Ἡ Μοῦσα τοῦ ὕμνου

'Αρχαία ψυχὴ, στοῦ πρώτου σου κορμοῦ τὰραξοδόλ
Γύρισες πίσω; Ἀνίστησε τὴν ἀκριβὴ σου πόλη;
Μαζὶ σου ἔλα τᾶνάστησε; Ἀκούω τοῦ Σοφοκλῆ σου,
Καθὼς πρωταγρικῆθηκα, τὸ μιλῆμα, στὴ γῆ σου.

Ἡ Μοῦσα πὸν στοχάζεται.

Γυρίζουν δλα ἀλλάζοντας. Κ' ἐγὼ ἔκουτα μιὰ μέρα
Κάποιο τραγοῦδι τοῦ βουνοῦ πὸν ἔλεγε τὸ στόμα
Και τῶπαιζε συντροφικὰ χωριάτισσα φλογέρα,
Και μέσα του σὲ ξάνοιξα κ' ἐμπρός μου σ' ἔχω ἀκόμα,
'Αρχαία ψυχὴ, νά πολεμᾶ; μέσ' στὸ τραγοῦδι ἐκεῖνο
Γιὰ νά ὑψωθῆς, κορδαλὸς, γιὰ νά φυτρώσης κρῖνο.
Τᾶηδόνε πάσι τοῦ Κολωνοῦ και εἶν' ὄνειρο ἢ λαλιὰ
[του,

Βιβλία, τοῦ κάλου, λείψανα, και τῆς σοφίας ἢ βρῦση...
Και μιὰ φλογέρα εἶναι γραφτὸ με νέο σκοπὸ ἔδῶ κίτου
Νά ξαναδράξῃ τὸνειρο και νά τὸ ξαναζήση.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΙΨΙΟ ΜΟΥ

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Δικός μας λοιπόν ὁ πρώτος Ὀλυμπιονίκης...

ΕΓΩ. Και δικός μας νά μὲν εἶται δὲν πᾶραζε· μικρὸ τὸ κακό.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Μὰ τί; Δὲν πρέπει νά πάρουμε κ' ἐμεῖς ἕνα βραβεῖο;

ΕΓΩ. Ἐνα; Μακάρι νὰν τὰ παίρναμε ὅλα... Μὰ κ' ἂ δὲν τὰ πάρουμε...

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

ΕΓΩ. Θὰ με καταλάβεις. Ἄ μᾶς νκούσανε οἱ Ἑγγλέζοι κ' οἱ Γερμανοὶ στὴ σκοποβολὴ θαρρείς θὰ ζημιωνόμαστε;

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Χρ!

ΕΓΩ. Ἡ πατρίδα μας ὅταν πληθυσμὸ εἶναι νά ποῦμε μιὰ ἐπαρχία τρίτης ἢ τέταρτης σειρᾶς τῆς Ἀγγλίας και τῆς Γερμανίας. Ἐνα λοιπὸν Κράτος σὴν κ' αὐτὰ ἔχει νά διαλέξει ἕνα δυὸ σκοπευτὲς καλοὺς μέσα σὲ τόσα μιλιοῦνια κατοίκους. Και δὲν τοῦ εἶναι δὲσκόλο νὰν τοὺς βρεῖ. Τὸ ἴδιο μποροῦμε νά ποῦμε και γιὰ τᾶλλα τᾶγωνίσματα.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Ἴσα ἴσα αὐτὸ λέω κ' ἐγὼ· και γι' αὐτὸ δὲ ἢ νίκη μας στὴ σκοποβολὴ ἔχει μεγάλη σημασία.